

No 's tornen els originals.
Dels treballs ne son responsables llurs
autors.

—•— *Periòdic literari. - Surt els dies 10 i 25 de cada mes* —•—

A un avar

El plaer es per tot. Visca la vida
que per tu, avar, el troba en la riquesa,
i si al fi de la fi 'l goig es mentida,
somni, ilusió ;que hi fa! gosem sens mida.
Més si en tu 'l teu plaer és mesquinesa,
es en mi devassall de joia intensa.

Tu no has apagat mai la set inmensa
de la sang jove qu' en les venes furga
per viure i estimar. I a la fi, pensa
qu' al arribar la mort, igualment densa
serà pels dos la llosa del sepulcre.
I en sepulcres iguals, quina anyoransa.

Jo bec el vi tot sol. Tu amb ta migransa,
o be no 'n beus o 'l beus amb aigua a mida
i amb el seu foc jo sento que no cansa
cap dels plahers del món; mai l' aigua mansa
s' ha buscat amb dalit una sortida
per' dorà amb llibertat tons d' alegria.

Que hi va de tu a mi? Quan s' alsa 'l dia.

rufol o fret, tu 't tancas en ta casa,
com un vell arraulit, i jo faig via
vers l' aire i vers la llum, cerco m' aimia
i els dos ben enlassats, el fret que glassa,
ni glassa ni es el fret que fa arraulirte.

Si tu tinguessis fills, deurien dirte
si es prou ton or, ja que 'ls has dat la vida,
per aplassarne 'l fi. Voldria oirte
com diries que no, i ells al sentirte
abandonant ta llar, tota encongida
alegrament viurien a ple aire.

I viurien com jo, seguint la flaire
dels camins del plaer, que 'n tot se troba,
fins en ton or, més per tirar-lo enlaire
llentsantne molt i no pensanthi gaire.
Creume a mi, avar, fesne la proba,
també s' escamparà quan sigas mort.

Tu no comprens la vida sense l' or;
per mi, la vida sola es un tresor.

RAFEL FOLCH i CAPDEVILA.

SALUTACIÓ

Als joves col·laboradors de FESTA.

¡Salut i gloria vos desitjo a vosaltres novells col·laboradors de FESTA! Amb quin goig lleigeixo vostres escrits! ¿Sabeu el motiu? puix per que la major part d'ells, respiren juvenesa, i es per aixó que simpatiso amb vosaltres encare que no tinga el dó de saber trasmetrer al paper poeticament, les impressions de la vida.

Vostre inspirat periódic FESTA el comparo amb un ram de flors, més aviat montanyenc que ciutadà per que no està malejat. Tot ell respira joventut, frescor i deliciosa fragancia. El componen humils violetes boscanes, clavellets de pastó sempre riallers i agradables, senzilles margaridoies, la entremaliada ridelta, que si be sempre s'exposa enramantse per les més perilloses singleres, es infantil i ignocenta.

Entre elles també s'hi troba algún cart que 'ns dona una punxada dolorosa, fent-nos recordar que fins en nostra hermosa joventut tenim el camí sembrat d'espines. Més no vos espanteu per aixó i recordeuvos ben bé del lloc ombriol i oblidat on heu anat a cercar vostra humil floreta, que tal volta ha estat la primera de la mata, i no l'abandoneu per petita que sigui.

Reguéula be, cuideula forsa, evitan-li el companyerisme d'argilagues i esvarcers per a que pugua ferse gran i hermosa i veureu com poc a poc vostre ram FESTA serà cada jorn més bonic i flairós, essent la enveja de molts, per que serà una joia més que adornarà a nostra aimada Catalunya.

Encare que jo no contribueixi a formar eixa toia no 'n feu cas, es que no he trobat encare la floreta que dec ofrenar-li, are la cerco, més si no la trobo per que no 'n tinga cap reservada per a mi, penseu que soc una verdadera entusiasta de nostres lletres i de nostra aimada patria, i demanaré sempre a Deu per ella i per a vosaltres, salut i gloria.

KETTI D' IBARS.

A una orgullosa

Lo roser ja treu brotada
la fló esbota lo capull
ahont se veia empresonada
¿saps quan vinga turbonada
que serà si 'l vent la cull?

Lo sol amb llum ponentina
emporpora l'espés boiram
si en sent nit lo ilumina
mística claror argentina
¿ont es aquell munt de flam?

Roija llengua saltadora
envermella a glops l'ascó
quan la cendra ja devora
l'últim tronc que sava plora
¿qu'en resta del flameró?

Llosa de glas arrencada
de lo llac del rierol
si al sorral es transportada
per jugarí la mainada
¿que serà tocan-li el sol?

† MIQUEL CARBONELL SELVA.

¡XAMPANY!

A no ser pels abundosos i finíssims cabells blancs que, partits correctament al bell mig del cap, li queien suauement pels polsos, dignificant aquella porosa pell encesa de tota la cara, l'Henri Lamolle—el vell *garçon* d'hotel—hauria sigut repulsiu a primera vista. De totes maneres, al sentir-lo parlar, afable i correcte, amb un accent barreja de mil accents, i al veurer com se movia cerimoniós, però sense aquells moviments automàtics del servilisme, ja us anava guanyant el cor.

Havia servit en els millors hotels de les grans nacions, i això li havia valgut la coneixensa dels idiomes que amb més o menys correcció parlava, i això li havia valgut aquell desembràs que li semblava innat i aquella senyorial manera de vestir que 'l distingia.

Quan jo 'l vaig conèixer en una de les nostres fondes, acabava d'arribar de Filadèlfia, on havia anat contractat per l'empresari d'un modern i sumptuós hotel que allí va obrirse quan la Exposició. Una capritxosa americana el va fer seguir fins a Espanya, fentlo mancar a la seva paraula d'home, i, un cop aquí, aquell amor excèntric va desferse desseguida, i en Lamolle, després de la sorpresa, va restar atuit i va comensar a adonarse de que ja 's feia vell.

Sempre l'havia tinguda aquella cara encesa, mig congestionada, i allavores, a seguit del desengany, encare se li va encendrer més. Mancat d'afectes, mancat gairebé de nacionalitat,—per que de jove havia fugit de casa seva, proposant-se no trepitjar mai més terra francesa,—i sentint que se li desmaiava aquell dalit de córrer món, va semblarli Barcelona una ciutat quieta, com una gran vila comercianta, amb pulsacions regulars, isolada del burgit de les grans modes, de les grans festes, i no tenint per altre banda de què fer mànegues, mercès al temperament malgastador que sempre l'havia governat, va trobar-hi un grat repós i va buscar feina.

No li va ser pas gens difícil que se li obrissin les portes on va anar a trucar.

I les portes que se li varen obrir foren les d'un restaurant acreditat, qual entrada s'amagava humilment en un recó d'una tranquila plassa a la que tot just arribaven les remors de la Rambla esgallera. Amb la ullada que en Lamolle havia donat a Barcelona, ja va flairar-ho que aquella fonda aniria en decadència, però, lluny això de desanimarlo, va abandonar-se al reposament que 'l seu sotraquejat cos li demanava.

Planer li hauria sigut pèndre-hi preponderancia en aquella casa, si s'hagués fet valer les seves superiors condicions de parla i de maneres, però més grat li fou seguir obscur entre 'ls altres mossos. I el vell *garçon* servia la taula i s'estava tan com podia d'agafar conversa amb els clients.

Una cosa li havia agradat sempre, i la ilusió que li produia no li havia mimvat gota: allò de destapar l'escumós xampany i abocar-lo a les cristallines copes...—¡Xampany! ¡Xampany!—criava amb una veu juvenívola. I, mentres el raig queia i el ví bullia, en la vermellosa cara d'en Lamolle s'hi dibuixava una rialleta de picardia i pels ulls encesos li vessava una satisfacció inexplicable. Acte seguit comensava a fondres a la

FESTA

copa la escuma i en el seu rostre se fonia aquella animació repentina, mentre amb un moviment elegantíssim retirava l'ampolla. I, passant amb rapidesa per darrera l'bebedor, ja tornaven a florirli als llavis, als ulls, al front, aquella rialleta i aquella satisfacció, i al aproparse a la copa buida del company tornava a cridar:—¡Xampany!—I no sé quina misteriosa semblansa s'trobava entre la copa transparenta i la veu d'aquell vell joïós, de cara mig congestionada.

Mentres menjaven els dos amics en conversa franca; mentre menjaven els dos amants creuant-se mirades amoroses; mentre menjaven els dos comerciants, capficats per empreses o negocis, en Lamolle sotjava, esperant, amb una il·lusió quelcom protectora, aquell moment culminant de cridar:—¡Xampany! ¡Xampany!...—i fer més confidencial la conversa, més ardentes les mirades, més delirants els càlculs. ¡Quin goig, quin paternal goig, per a ell, el vell *garçon*, sens afectes ni llar, el de llegir en la fesomia dels que senten la felicitat de la companyia, dels que van a covar al entorn d'una taula generosa una hora dels seus afectes, dels seus amors, de llur set de riqueses!...

El crit de ¡Xampany!, que n'havia interromput de misteris, de discussions!

Per tot el món l'estimaven aquell ví endimoniat que bullia, infantse fins a la corona de la copa, i a lo millor vessava per les estoballes; aquell ví que, per vell que sigui, al arrencar-li'l tap de l'ampolla que l'empresona, ajuda a llençar-lo amb un crit de joia i apareix impetuós, jove com l'ànima del Faust; aquell ví que d'un glop en fa una copa, d'una pena una alegria, d'una alegria una satisfacció grossa.

¡I que per a tots riu igual el generós pessigol·laire! Devant dels llabions de la colegiala, esdevinguda honesta casadeta, que bon punt que l'engoleixi li farà plorar els ulls; devant de la boca impura de la cortesana; devant del paladar exigent del *gourmet* refinat; devant dels llavis descolorits del cloròtic, a qui donarà una sensació de forsa.

El vell *garçon*, amb l'ampolla a la mà, se sentia jove, un tremolor de vida li batejava entre 'ls dits, un escalf misteriós li serpejava per aquelles venes inflades de la mà vermella, i fins en els seus somnis, quan a voltes s'havia vist agonitzant, isolat de tot-hom, sense una cara volguda vora seu, se creia tenir engrapada l'ampolla estimada, i amb veu de moridor cridava:—¡Xampany!, Xampany!,—fins que s'desvetllava amb la cara encesa, els llavis ressecs, els polsos bategant i els ulls saltantli del cap.

Quan més anys passaven, més inevitable s'veia que l'Henri Lamolle, al millor dia, o moriria en sec, o quedaria atuit per un atac de feridura. Una primavera, fou tan el foc que li va pujar al rostre, que se li menjava 'l blanc dels ulls, i a la seva pell s'hi podia encendre un misto.

Aquella virior va anar creixent amb la calor del istiu, i els seus cabells,—com una allau caient sobre una foguera,—prenien una blancor puríssima.

Era al cor del agost, i molts mitjdies quedaven poc menys que desertes les sales i els menjadors reservats de la fonda. Per les netes estoballes no més s'hi veien algunes fulles que havien caigut de les flors dels rams grandiosos.

Al fons de la sala gran, la persiana torrada aguantava la empenta de la claror de fóra, però no podia deturar algú raig de sol que s'hi filtrava potentment.

Immòvil s'estava 'l vell *garçon* amb la mà dreta apoiada en el front encès, quan va sentir que obrien la vidriera; va posarse dret, i va veure entrar a la sala una parella que se 'ls hi coneixia que eren casats de fresc i que baixaven de la montanya.

Ell amb el barret tou al clatell, el coll balder i la corbata virolada; el traje negre, brut de la cendra del cigarro, els pantalons arrebossats, i les botines de gomes, molt justes, empresonant uns peus bonyaguts. Ella, alta, escanyolida, pigada, amb la mantellina que li fugia. Els seus ulls grossos i negres eren vius i miraven d'assí d'allà, admirats. Acalorats que varen arribar, després de dir:—¡Deu vos guard!—varen orientarse i varen córrer a seure a una tauleta d'un recó. L'Henri Lamolle se 'ls mirava... se 'ls mirava. La torpesa de llurs moviments, aquells ulls grossos d'ella que a la fi varen clavarse a la cara del marit amb insistència... aquella calor... aquell foc que li pujava al front i li enterbolia 'l cervell, aquell perfum de flors, aquell esfumat recort de paisos llunyans, de dònes elegantíssimes, tot va deixar al vell *garçon* abstret, en un estat semi-hipnòtic.

Un crit d'¡ep! va deixondir-lo, i moments després el silenci d'aquella sala gran era interromput pels cops acompassats de les culleres en els plats. En Lamolle se 'ls mirava... se 'ls mirava. No s'deiien res, i a ne 'l vell li dolia aquella poca comunicació de la parella jova. Ell no aixecava 'ls ulls del plat. Ella de tan en tan s'aixugava la suor amb un mocadoret rosa i li clavava una mirada.

En passaven molta via... Qualsevol hauria dit que estaven afamats. En Lamolle cada moment anava i venia de la cuina.

La dóna va abocarse una mica de vi per sobre, i el marit amb els ulls li va llensar un insult. Al vell *garçon* aquella vulgaritat l'indignava. Ella va queixarse després de que 'l pollastre era fret i ell se va molestar de que rondinés i li va donar una bestial trepitjada.

En Lamolle de sopte va somriurer com aquell que perdona, i sense saber lo que anava a fer, automàticament, va portar una ampolla de Cordoniu, i va destapar-la. Abdós varen tenir un sust, i el mosso va ofegar una riallada. Prenent a seguit aquella proverbial picardia va cridar: ¡Xampany! com si volgués amorosirlos, amb aquella veu juvenívola, i l'anava a abocar. Ell va dirli que no n'havia pas demanat i que ja podia entornarsel.

En Lamolle va restar tot d'una pessa, ensemps qu'una forta onada de vermellor enverinada li lluentava el rostre, i els ulls semblava que li anessin a saltar. La escuma, mentre tant, sobreixia del morro de l'ampolla i regava les rajoles.

—Eh, bé!—va dir de sobte, amb veu tremolosa, despertant del seu encantament;—*A la mia salut!* Xampany!

Ja ajeia l'ampolla per a servir a la dóna... Aquesta, encuriosida, deixava fer, quan una mirada terrible del marit va sobtar-la... i fou cosa d'un segón l'allargar la mà ossosa sobre la copa i el sentirsela banyada pel ví.

En Lamolle va retirar-se d'un salt, i els ulls dels dos homes varen topar-se, amenassadors, sinistres.

Fou tan fort el cop de sanc que va muntarli a la cara al vell *garçon*, que va tambalejar; els suaus i finíssims cabells blancs va semblar que 's caragolessin; els llabris varen mourers com si volguessin llessar un reneç que no 's va despendrer, i, rígit, ercés, va caurer enderrera... i es varen sentir dos sorolls: l' un, sec, esgarrifós, del cap petant en les rajoles; l' altre, rialler, de la ampolla que rodolava per terra abocant el líquid d' or.

Risimach Sentits

Cremant unes cartes

Comptes no hem demaneu lletres aimades del vostre trist morir,
puix en vostres escrits ne van posades paraules que del cor foren dictades i 'l mon no pot sentir.

Al mirar pensarós lo vostre encendre sento esglaiar mon cor,
puix que jamaí del mon podré comprendre qu' es puguin arribar a tornar cendre les paraules d' amor.

Mori amb vosaltres per a mi l' amor que 'm fou joia perduda
si un jorn ha de tornar per ma dissort.
Plagués a Deu que mon pensar fos mort i amb ell ma vida.

VICTOR MORA ALSINELLA.

IDILI

Era una tarde de Maig espléndida i calurosa, digna successora de tota una serie de dies hermosos i secs sens que una gota de pluja hagués regat els camps assedegats. Amb l' aimada varem sortir, ja cap al tart, a passejar al ombrivol redós dels arbres del fruiterar; el sol ja començava a declinar, un ventijol fresquívol ens acarona el rostre i nosaltres aspiravem amb força i amb delícia l' aire embaumat d' aquella tarde tan hermosa; ditxosos, tot contant-nos amoretetes, ens anarem allunyant i enfilant-nos per la falda de la montanya propera ens extasiavem en la contemplació de la Natura ¡quin goig que feien aquells rourers centenaris, que havien desafiat mil huracans i mil tempestats que mai havien fet abatres orgullosos testes! Un n' hi havia, mig partit, més tot plé d' ufana i de verdor, fins al cor l' hi havia arribat el llamp sens poder matarlo, car era tan fort, tan plé de vida que 'l tret formidable dels nuvols irritats no havia pogut pararlo; i eus-el aquí orgullós, aixecant altiu son cap, jove a pesar dels seus anys. Com l' admiró a n' aquell arbre venerable, jo que estic tan fet a veurer en-

tre 'ls homes molts joves vells, mes jamaí cap vell d' ànima jove, perque, qui sap, si com els rourers sols s' en poden trobar i encare escasos, ben lluny de tot poblat i en els boscos.

Atravessem la roureda i eixim per entre els camps; el ventijol ha dut a sobre nostre espessa nuvolada ¡millor! aixís no 'ns feriràn la vista els raigs oblicuus del sol ponent.

Grosses gotes de pluja es despengueren de cop d' aquells nuvols.

—No serà rés; nuvolada d' estiu! més tornem poc a poc cap a la vila que 'l vespre ja s' acosta.

I agafats del bras emprenquerem el regrés. La pluja anava caient i els camps assedegats deixaven anar una olor de terra mullada que m' excitava els sentits; la terra s' obria frísosa de desitj al raig fecundant que 'ls nuvols l' hi enviaven, tota la llevor que 'n ses entranyes duia, rebia goijosa l' aigua germinadora tan temps desitjada.

Era la divina conjunció del Cel i de la Terra engendrant la vida de tots els sers, les plantes, les besties, els homes.

Oh! com ens contagiava aquell espectacle de l' Amor etern, de la vida renovant-se sempre!

La pluja queia amb més forsa; cercarem un redós, una barraca de pagés nos oferia hostatge; entràrem.

Ens sentàrem en un banc de fusta que componia tot el mobiliari de la petita barraca; teniem les galtes roiges, nostres cors bategaven amb forsa, els nostres cossos, impregnats d' aquell aire humit i vivificador, sentien renaxer com els camps, tota la forsa de la sang jovenívola, enervada per tan temps de sequetat persistent.

A fora anava caient l' aigua benefactora que la terra seguia rebent amb dalit; l' idili continuava.

I seguint l' exemple del Cel i de la Terra, estretament enlassats entonarem, també, un himne a la Vida, l' himne que l' hi cantà la Natura, l' himne que la perpetúa.

Maig i Primavera

+ +

Els tendres branquillóns del arbre en primavera, els tendres branquillóns més tart son els tíons.

Son els tíons ardents que nostra llar espera; son els tíons ardents pels hiverns inclements.

Igual son les passións de nostra juvenesa; igual son les passións com tendres branquillóns.

Més tart son los recorts que guarda la vellesa; més tart son los recorts que escalfen nostres cors.

FEDERIC RAHOLA.

Drames de la guerra

I

Se l' han emportat a la força al pobre pare que té 'l filllet malalt.

Està de centinella, però no vigila ni guaita res.

Té 'l pensament on té 'l cor, no gaire lluny del campament, a casa seva, en la cambra del seu fill, que ell sap malalt greu, pot-ser mort. Al pensar això últim, sent una esgarrifança de fret, tot i essent al mes d' Agost.

Es una idea obsessionant, que 'l té boig.

Ell ja hi hauria anat a les files, però que al menys li haguessin permès assistir al seu fill fins que s' hagués curat, o sols, fins que hagués desaparegut la greutat.

Un pensament salvador li passà per la imaginació i resolgué posarlo a la pràctica.

Deixa 'l fusell, se descarregà del morral, la cartutxera i la baioneta, i emprengué la fuigida camps a través.

Als pocs moments, una patrulla li donava l' alt.

—Vaig a veurer lo meu fill, que 's mora, argüia.

Fou conduit al campament i al dia següent les tropes formaren per a presenciar l' afusellament del que havia sigut traïdor a la pàtria, abandonant lo lloc compromés que se li havia senyalat.

La escena es patètica, els soldats resten esmaperduts, davant del *traïdor* que crida desafortadament que vol veurer al seu fill que s' està morint.

Els preparatius segueixen, se forma el quadro, *el traïdor* està sentat demunt d' una pedra, ja no crida, té 'ls braços posats l' un demunt de l' altre sobre el pit, i acarona una cosa invisible per tothom menys per ell. S' hi acosta un sargent, lo toca per la espatlla, ell segueix breçant al seu fill que 's creu tenir als braços i camina cap allà on lo fan anar, cantant la *non non* i sense deixar de breçar.

Lo quefe de les forces mana suspendrer lo compliment de la sentència.

Ell també es pare i també podria tornar-se boig com aquell pobre soldat que estima a la pàtria, però que estima abans que tot al seu fill.

FRANCISCO FREIXAS.

El primer plor

Després del trasbals passat, ja tot era quietut a casa del senyor Ramón. Ja regnava altra vegada la tranquil·litat en els esperits i el silenci en la casa.

Tranquil i satisfet estava el senyor Ramón, puix sa muller havia sofert amb valentia, els dolors i perills de ferli present d' un altre fill, (i ja era 'l quint) i amb orgull recordava que havien tingut la petita lluita d' els altres cops, al volguer ser cada hu d' ells lo primer de dar-li el petó amorós de benvinguda al mon. No volia la senyora Mercé, besar-los després del seu marit, i sols transigia en besar-los tots dos al mateix temps. Molt més que l' obligada semblança que

tothom trova en aquests cassos l' omplia de satisfacció la robustés del infant.

Com de costum volgué vetllar sol el primer son del seu filllet cuidant alhora la seva estimada muller.

Essent en istiu es feu servir una tassa de café en una tauleta a la galeria, des de on veia molt be la seva cambra, i assentant-se en un balanç entre glop de café i xuclada de cigarro habano (com a celebració) comensà a meditar tot lo que havia passat en tant poca estona.

—¡Mireu quina extrauya coincidencia! Quant a tota pressa anava a cercar la llevadora, topà amb en Lluís lo fill del porter, que adelerat, anava cercant lo primer metge que 's trobés, puix sa mare tenia un fort atac al cor que feia temer una pròxima mort; i aixís debia ocrorrer, perque encare que confosament, recordava, haver sentit uns grans plors, al meteix moment que la llevadora l' hi anunciava que ja era novament pare.

¡Pobra Pepa! tant afany que tenia de viurer, per a cuidar els seus filllets petits, (perque 'ls grans ja sabien guanyarse la vida) i are als dos petitets de quatre i de sis anys ¿qui 'ls guardaria dels perills del mon tot ensenyant-los a ser útils a la societat hi ha ells meteixos?

Eren les tres i mitja de la matinada; no se sentia lo més petit soroll, tot descansava. Lo pensament del senyor Ramón s' enterbolia per moments i poc a poquet se li tancaven els ulls, entrant-li un extrany ensopiment.

De prompte veigé una claror en lo cel com si fos una estrella que caminés hi ha mida qu' avençava prenia la forma d' un angelet i venia saltironejant i corrent amb l' alegria sorollosa de les criatures.

Una sombra envolcallada amb una túnica fins als peus pujava majestuosa, pesada com si dugés molt pés arrosegant que no la deixés pujar depressa.

Esbojarrat com corria l' angelet no reparava en rés, més la sombra 'l deturà; no se que devia preguntar-li, que amb sa veu argentina l' hi contestà:

—No 'm torbis; que Deu m' ha tret de l' Infinit per encarnarme en un ser en la Terra que ja sols m' espera a mi: no vull fer esperar més.

—Reprimeix la teva alegria i lo teu afany, que si per endevant sabies lo que te espera en la Terra, prou pregaries a Deu que 't tornés a l' Infinit per no sortir-ne mai més, digué la sombra amb veu trista i dolorida.

No podia sentir-se be la veu de l' angelet més per lo que deia la sombra podia suposarse que ¡reguntava.

—...

—¡Ah! no pas tots els pares com tu creus! Cert, molt cert, que son molts los que 'ns esperen amb alegria i quelcuns fins amb desitg més ¡ai! quants son els que 'ns accepten amb resignació! i fins quelcun amb enuig. Ja ho veus, encare no hi ets arriat i ja depen del etzar que trobis franca i amorosa acullida o be...

—...

—Més grandets son molts els abandonats a les seves débils forces, sense durlos a l' escola, sense que ningú s' en preocupi, aprenent tots els vicis i quan més tart donen fruit aquestes males ensenyances, la societat, no castiga al que ha oblidat els seus devers de mestre; sino al que ha sigut un

alumne aprofitat, per aprendre els vicis, tan com ho hauria sigut per aprendre les virtuts.

—...
 ¡Oh si! lo que les feres no fan amb els seus petits ho fan els homes, les primeres no abandonen les seves cries fins que ja poden defensar-se per si mateixes i 'ls homes explcten a l' infantesa en circs, tallers i fàbriques en treballs que no poden resistir les seves dèbils forces.

—...
 —¿Virtuts? totes es falseijen en la terra. L' Amistat aquests sentiment tan gran, tan hermós, tan noble ¡quina ferida més punyenta 't farà en lo cor a la primera traició! i ¡abunden tan! L' Amor; un altre sentiment el més pur de l' ànima, el que tot ho redimeix; si tot el que s' anomena no fos falseijat seria lo llaç d' unió de tota l' humanitat. ¿Que tant parlar en son nom mentres hi hagí guerras, assassinats, envejes, traicions, infidelitats?..

No pogué acabar; l' angelet es posà a plorar mentres lo senyor Ramón se despertaba sobresaltat al sentir la veu de la seva muller que deia: ¡Ramón! Ramón dona un xic de aixarop de xicoira al nen ¿no 'l sens com plora? deu tenir mal de ventre pobret.

XAVIER PALAUDARIAS.

Cançons d' agost.. i de tot l' any

Iguals cançons que les dels altres mesos
 canto prop d' ella qui canta també.

El nostre cant es sempre cant monóton
 pro no amoïna.

Cantem cançons d' amor. Amb sa veu d' àngel
 ella insinúa i la segueixo jo,
 i procurem ambdós que 'l tó no 'ns marxi
 per' fer-ho harmònic.

El nostre cant no sé si algú l' escolta;
 si fos que sí, se 'ns pot ben envejar
 perquè es un cant on les notes galanes
 arreu s' hi troven.

Cançons d' agost com les dels altres mesos
 ens plauen molt an ella com a mi.
 Ara per sé en agost i aixís cantar-les,
 pro mai variem.

A. PRÁT ARJALAGUER.

LLETRES A UN AMIC

IX

Estimadíssim amic: Vols una altre pàgina per incloure en aquella preciosíssima obra «Abajo las armas!» de la difunta Baronesa de Suttner? Aquí va. Té la transcripció traduïda de «Le Mois littéraire et pittoresque». Ja se que me 'n sabràs grat. L' article porta l' epígraf «La década trágica de Mexico» i conta detalladament els horrors i miseries que de l' any passat ensà se desentrotllen en aquell desventurat país. Confia i

trobaràs un nou aspecte e' aquest maleit monstre de mil caps, que va xuclant sens mai parar tota la sanc de les noves generacions. Ditxoses guerres! escolta. L' autor de l' article, després de descriure minuciosament un seus fi d' atrocitats, diu:

«Un detall pintoresc; la majoria de gent que passen portant una gavia amb un aucellet dintre o bé una gavia buida es incalculable. En lo esverament han agafat lo primer que els ha vingut a les mans... Els més pobres, aquells que no tenen rés per perdre, els indians, venedors de periódics, llimpia-botes, miren encuriosits aquell espectacle... L' arriben a comprendre? Ho ignore... Ells tenen fam aquesta setmana com ells han tingut ja fam altres vegades, ells han tingut fret a la nit, com han tingut fret ja moltes altres nits, i la seva casa no ha sigut pas destruïda, puix que la seva casa es el carrer. El soroll ni tan sols els ha despertat!.. ells, n' han oït tans d' altres!.. I, a ben segur, que malgrat la fam, que malgrat el fret, malgrat tots aquests sofriments acumulats, molts rics que fugen, cambiarien la seva fortuna per la tranquil·litat d' esperit d' aquests desgraciats...

«Els destins de Deu son impenetrables... Surto a passejar per els llocs del combat... Al carrer ample hi ha dos cossos estirats al bell-mig del carrer, tots calcinats... Tan sols els peus i les mans son intactes i blancs... blancs com la cera.

«A la porta de l' església de *Campo Florido* hi han dugues mans ensangrentades marcades damunt la fusta de la porta... mans d' un ferit que s' ha sostingut allà uns segons abans de morir... Els dits hi son marcats en tota la seva llargaria, crispats... i, jo m' imagino el quadro... Ell deuria també volguer entrar com tots els altres dintre aquesta església, pujar també cap al campanar... després, al moment d' anar a obrir la porta, ha vingut una bala... Ell ha sentit com un cop de puny terrible, ha abandonat la seva arma i ha portat les seves dugues mans a damunt de la ferida per a impedir que la seva sanc i la seva vida se li escapessin aixís tan depressa... Mes, les forces li han fallat... recolsa les espalles contra el portal de l' església... les seves cames tambalejen i per un segon les seves dugues cames sangnantes se posen damunt el montant de la porta... Tot es inútil, per altre part... ell ha mort, i, soles, durant alguns dies aquestes taques de sanc senyalaràn que un home ha mort en aquest indret...

«Aquest vespre, quan el sol s' haurà post hi vindrà la calma de la nit, la dona d' un soldat—que ningú coneixerà—amb una criatura penjada a la esquena vindrà a preguntar als companys del mort,—lo seu marit,—per a sapiguer on es lo seu *Juan* (*)...

«I els companys del mort, amb un gest tot calmos, d' homes fatigats, respondrà solament, «quí ho sap! que farà saltar les llàgrimes sense dir la veritat...»

Amic; no seràn prou encare tots aquests i aquells horrors per a maleir les guerres i portar la pau a dintre totes les llars? En nom de qué i de qui es vessa tan xorcament la sanc? Quan tindrà cor les nacions? Quan s' abolirà els fusells? Quan

(*) Nom simbòlic del soldat mexicà.

Superstition eterna, usando "Peca - Cura".

FESTA

s' abraçaràn tots els homes els uns als altres i se diràn germans? Ah, ja ho se, amic, que això es lluny... molt lluny! Per això la pau entre els homes serà eternament un bellíssim i inaccessible ideial...

Perdónem, no 'm creia esser tan llarc.
Sempre teu afectíssim

FRANCISCO X. VERGÈS

Torelló, Agost 1914.

Des de aquí faig avinent a les nacions avui en guerra que tinc a mà per a servir los al millor postor un considerable *stock* d'estratègies nous de trinca i amb garantia certificada de no haver sigut usats ni poc ni molt. Ja ho saben, doncs, els que tingan ganes d'endursen la victòria amb tota seguretat; no tenen més que passar per la Redacció i triar el *gènere* i fer preu, que per endavant ja els asseguro que estarà al alcans de la fortuna de tot-hom.

Tota aquesta barriscada de Napoleons, Wellingtons i Moltkes l'he feta passejant per la Rambla, degut a l'extraordinària facultat que té el meu nas per a ensumar eminències; aixís es que acostantme a *nassijar* en els grupus que discuteixen a tothora i amb calor (es clar!) les peripècies de la guerra, he descobert un sens nombre d'individus que deixen com uns marrecs als més grans conqueridors que registra l'Historia. ¡Quina manera de traspassar fronteres i vencer obstacles com si no existissin les montanyes, ni els rius, ni rès! Quina manera de trasbalsar divisions de centenars de mils d'homes com si fossin caps de soldats de plom! I l'abastiment de queviurers, i el descans necessari per a les tropes? ¡Ja menjaràn i dormiràn en acabada la guerra, la qüestió es fer feina!

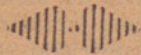
Agafen un bossi de paper, hi trassen una ratlla ondulada.—Veieu, aquí es Fransa, aquí Alemanya; doncs bé, s'avansa una divisió per aquí, una altre per allà i una altre pel centre i venen a parar totes aquí en aquest punt que 's on hi han reunides les forces enemigues i ¡plam! (amb això fan un moviment amb la mà sobre el paper, com aquell que cassa una mosca) m'els enxampen a tots i aquell vull i aquell altre també els destossen de tal manera, que no 'ls enganxa ja ni la Cola Romana, després...

Després ja no vull saber res més i fuijo d'allí, no fos cas que encare m'emboliquessin a mi que no hi tinc res que veurer, pobre de mi, amb això de la conflagració.

Sembla mentida que les nacions empenyades en lluita i a les qui els hi convé tan fer economies, no s'haigin adonat encare d'aquest *saldo* de Moltkes, Wellingtons, etc., que tenim en existència.

Vinguin, vinguin que 'ls hi donarem baratets.

BARCINONENSIS.

Fum de gloria

Ja al damunt de la terra no recerco a subjugant dolcesa de l'amor; emboirada visió qu' un jorn fugia deixant fret el meu cor.

Deixantlo com sorprés, sense esperança esguardant al entorn

la fecondant Natura, poc compresa pe 'l qui de pur amor no reb sojorn; pe 'l qui uns ulls de cel s' amaguen sens mica de pietat.

pe 'l qui no sent les notes argentines d' un ser també ardent, enamorat... tot, tot al lluny un dia

vaig veure com en fum se convertí barrejantse amb els nuvols, me deixaven que 'l dolor se fes rei del meu destí. Aquell moment, no obstant, va revelar-me de la vida el secret:

papallones, desfetes de les ales al mig de llur volada per quiscun ballet son dels sers de la terra

una imatge molt justa i conseqüent car el niu d' ilusions que l' home serva de la fatal disort, esqueixa el vent.

Els perfums que s' enlairen, per la serra despresos de les flors, dels pins gegants, a voltes me distreuen i m' encisen i oblidar mos dolors tan amargants

me fan, però una tortra per dalt de mi quan sentho gemegar, realitat me dona fuetjada i al damunt d' una pedra haig de plorar.

Axís, com pelegrí soc de la vida que per sempre va errant

d' almoïna, no 'n demano, que tonades de dalit i color no reviuiràn en el petit cor meu i sols espero la eixida d' un demà

quan del mon, ja sols vegi les tenebres i fora d' ell el reflecte d' un enllà.

—Roses dels meus jardins blanques, vermelles, aüfabrega, gardenies, gessemi...

acobleu els perfums quan l' instant vingui en que 'm vejau morí.

Ajunteulos, per ferne presentalla

no al meu cos adormit

sino a la que sabé ferse senyora

de tots mos pensaments, d' aquest meu cor ferit.

Digueuli, que soc fora

que rigui, que celebri tal plaer,

en fi que ha mort aquell miser trobaire

que sempre li portà l' afecte més sincer.

Més, que no cerqui ja un que la estimi

d' un modo tan potent, tan enlairat,

que si per ella ha finit l' amor, un' altre

son mistic aimador n' ha retrobat.

Un de més gran, qu'als d'aquest mon jamai igualen car es l' amor diví

el que per flors, te bells ruixims d' estrelles

el que no compta els anys, doncs no té fi.—

I mentre 's tant seràn aquestes serres

El mejor jabón de tocador: "Heno Cortado".

guia i conçol, camí de solitud
estimare als aucells, que m'apar venen
del cel amb un missatge mut.

I si al damunt de la terra no recerco
la subjugant dolcesa de l'amor
es qu'empeltada està la branca jove
que porta l'esperança dintre 'l cor.

JOSEP M.ª SASTRE i J.

Feminal

A la Sra. Na Carme Karr.

Senyora: Permeteume que amb aquestes mal
gírbades ratlles vos adressi quelcom de una ex-
pressió fonda que en el transcurs del temps hi so-
anat acoblant al deleitarme amb vostres belles
proses, quelcom de una admiració a la més huma-
nista dòna que vetllant per a el revindicament
del ser més desenvolgut, ha sabut marcar les seves
justes necessitats que son l' *Amor* i el *Respecte*.

Jo voldria senyora mia, cantar-vos mil lloan-
ses per a el vostre desinteressat amor a dignifi-
car les nostres mares, les nostres filles, les nostres
esposes... més si no fos altre cosa que ma admira-
ció, poc podria cantar el que de poeta poc ne ser-
va i si, amb tosques mans endurides per la feina,
remerciarvos les llàgrimes que de mon cor enten-
drit ha sabut fer esclatar vostre galana prosa.

Senyora, deixeu-me abocar un enfilall de mas
observacions, no per a ensenyar-vos res de nou,
i si sols per a posar a mercé de vostra justa dis-
creció que sabrà darli el valor del comentari de-
gut; advertint, que no son filles meves, son filles
de la Societat que me les ha deixat observar i
malament descriurer-les.

I

De casa al taller hi ha mig hora escasa, quan
el fret es intens els matins son foscos i les nits son
llargues, més quan ve el bon temps, fins els au-
cells canten, els arbres treuen brotada i a sol
ixent les homes de la nit van a rescules...

Torrentera avall, entre bardissots, canyes i
etzevares el camí s'escursa i per aquelles sole-
tats cada jorn encontre dugues nenes, nenes de
set o vuit anys, amb els rinxos plens de borra,
ulls ullerosos negres, i demacrat el rostre, son
semblant anemic i rialler, deixaven entreveurer
una malícia en aquells cossets brincadissos i ten-
dres, tornaven del treball de nit, i anaven dret a
casa... ¡i més de un cop havia sigut blanc de ses
befes!... i torrentera avall pensava amb aquells
tendres angeles que ja eren dones, que cercaven
el descans després de una nit de fatigues i penso
amb les lleis dels homes i amb les seves ambi-
cions, i el sol enlairava el dia.

II

El patí està plé de ferro i rodets que 'l sol i la
pluja va colrant de vellesa, son trastes vells a-
rrambats per inútils... es la sort de tot el que ha
perdut les energies i no té res per a donar.

De parets endins, el vapor fa xisclar emba-
rrats i dona moviment a rodes i corretjes, sembla
talment l'ànima de aquell edifici rosat per fòra,
i negre, brut per dins...

Una esquella escardalenca fa enmudí tot a

quell trontoll de talers i rodes, i al ensemps, un
aixam de dones llantioses i espitregades, descal-
ses i esquinsades de robes, s'aboquen al mateix
patí, plé de sol i de llum. Son les vuit, ¡les vuit!
una negrosa llesca de pa sucad amb oli i com si
fam tinguesin adelerades menjén, les més jove-
netes, saltén i es befan, les casades com si cer-
quessin quelcom fitant enllà del reixat de la porta,
i es frisen—¡passa tan aviat mig hora!—i per el
portal, on un reixat de ferro deixa sols oberta
una porteta, entren una munió de velles amb ten-
dres infantons de bolquers, molts desperts cer-
quen a llurs mares que la regoneixen apart de
sa pobre indumentaria, els més rebecs plorosos i
afanyosos s'abraonen als pits maternals cercant
la vida... i toca l'esquella, l'esquella escarde-
lenca amb senyal de prevenció, sols manquen
cinc minuts, i la canalleta poc a poc mamen men-
tres el rel'lotje corre depressa, depressa... i toca
la campana i les velletes, amb l'infantó mig a-
mamantat, tornen a fer el mateix camí a plé sol,
per a esperar les dotze hores, l' hora de la mines-
tra...

¡Per aixó 's viu! Humanitat on ets? On son les
lleis i l'esperit cristià que priva de les funcions
més santes de la vida?

Potser l'hauré distret, amb aquestes narracions
mal anotades al etzar, de un moment de felici-
tat, potser no hauré tingut la sort de pintar prou
al viu els quadros per mi vistos, mes, prenguin
la bona voluntat, ja que vosté humanista femi-
nista i valenta, alhora que sentimental, amb sos
escrits i amb més autoritat que jo, humil obrer de
mans endurides per la feina, tindria medis i oca-
sió de vetllar, per a aquestes infelisses, que dei-
xant la llar ocupen—com deia l'Ilustríssim prelat
mossen Torres i Bages—el lloc dels seus marits,
mentres aquests bressolaven els seus fillons, ja
que a la fàbrica no volien donar tanta setma-
nada.

E MOLAS.

Vera consolació

Amb pas insegur i amb mirada vidriosa avan-
sa sens cap camí ideat un hom tot sol; el bosc es
gran i el sol ja no brilla en l'horitzó. Camina
amb el cap baix i el cos mig doblegat; son rostre
està tot palit, porta sos llars cabells en gran de-
sordre i sos ulls estan inflats i apagats. En sa fe-
somia tota descomposta ja no hi brilla com abans
l'habitual i bella expressió d'un cos fort i jove;
en ella are tan sols s'hi transparenta ¡oh dolor!
el ritme amarg de son cor, i el trist estat de son
esperit.

¿Quines son les desventures que tan fundament
pesen sobre aquell ser per allunarli a tals hores
de la societat? ¿Quines son les penes que sofreix
son cor i quines les desdites que ploren sos ulls?

Aquella figura que amb pas insegur i mirada
vidriosa avansa a tals hores per entre un intrin-
cat boscatge, es la figura imponent del greu do-
lor; aquella expressió de membres tan transtor-
nats que guarden com jamai una ben deplorable
armonia amb son contristat cor, es la gran i im-
mensa expressió de l'ànima; aquell conjunt es el

FESTA

veritable retrat de l'interior; es l'estat amarg de l'esperit de la persona.

Després d'haver caigut, aixecat, i recorregut en molts indrets un paratge tan desert i solitari, l'hom hi està cercant repós; escorcolla a son entorn on tot resta silenciós; tan sols un vent molt pausat remou les fulles dels arbres al passar per entre ses altes capsades. Per últim ja ha trobat lo que amb dalit buscava: una munió de pedres amuntegades on s'hi deixa caurer amb remarcad abandonó.

Transcorren d'eixa manera les hores i la nit avansa sempre més envers les tenebres; de tenebres ja n'està rodejat aquell hom desgraciat i fins en son interior hi han fet niu; allí dintre elles també hi regnen. Les regions imaginaries d'aquell ser raonable han agostat ja tota mena d'idees; les penes morals han invadit tot son ser, i les fatigues de son cos han restat nules davant les desdixes que son cor experimenta. Tot ell està endormit; tot ell està ja empapat de forta amargor; ha arribat en el punt culminant en que l'hom s'oblida de sí meteix i en que sos sentiments no notarien ja ni les més grans sensacions.

¡Oh, misteris humans i sentiments terrenals! ¿Per qué quan vosaltres us apodereu d'un ser li enfosqui la vista i no li presenteu més que negres colors?

¡Amargues hores son les que l'home desgraciat contempla a la societat en sos moments de dolor! ¡Tristes i desdixades quan se cerca ensimismat les penes sense consol de tota una gran humanitat!

El present cau; el passat resta confós, i el pervindre se 'ns apareix baix un abim.

Han passat ja cerca tres hores des de que l'hom s'ha mig endormit sobre el rocam que l'amparà. Son cos que des de que 's feu fosc havia anat a les palpentes per entre els alts arbres del bosc i que havia lluitat amb el cansanci i afadigament de llargues caminades i rodeigs, descansava are llarguement estirat.

Son cor que havia rebut crudels dolors i que també havia lluitat amb fortes penes i desventures, anava ja sossegant de poc en poc, per més que en son interior hi restava encare un bon xic de fel i bastanta amargura.

Are, no obstant, tot ell reposava.

Pero, de sobte l'hom aquell que pocs moments abans conservava encare alguns restes de febre ha experimentat una forta sensació i passant del somni a la realitat ha sofert una grossa transformació. Mentre son esperit estava divagant per entre les regions humanes i terrenals, sos ulls s'han obert amb tota sa grandor i han vist ¡oh bondat divina! una cosa que jamai com allavors s'havia per ell mostrat tan palpable: ha vist la sublimitat de l'infinit, de l'immens.

Un raig de llum de lluna tota clara es filirava per entre l'espés fullam dels arbres i deixava entreveurer fins allà a lo lluny, molt lluny, un sens fi de rengles d'arbres com s'erguien en silenci sa magestat d'entre un sol tot florit. El bosc il·luminat per aquella platejada llum oferia un espectacle que emocionava, i la vista d'un cel tot pur i clar i sens limit i on la lluna somreia amb dolsura era inimaginable i detenia la sang en son curs. L'hom que en semblantes hores i cir-

cunstancies contempla l'obra del Creador no pot menys que somriurer amargament davant les miseries humanes i que caurer agenollat davant la magnificencia, bellesa i grandesa de l'obra de Deu.

Aixís es, que el ser aquell desgraciat que després d'haver sigut víctima de les desdixes d'aquest món es trobava davant l'esplendorositat de l'univers, restà mut i corprés i les llàgrimes li rejaren cara avall; però no com abans, de desesperança, sinó d'alegria, de reconeixement, d'acció de gracies.

S'havia operat en ell un cambi radical.

¡Vera consolació!

En son interior ha ressonat una veu forta, formidable:

«Desperta! ¡Desperta, criatura humana! ¿No veus que aquesta vida passatjera i que aquest món limitat estàn plens de falsetats i d'enganyos? ¿No 't dones compte de quan petit es tot això per desespararte de semblant manera? ¿Es que no es prou la magnificencia del cel per descoratjarvos davant els contratemps de la terra? ¡Oh, desperta, desperta!»

L'hom després de llarga postració s'ha aixecat triomfant i amb pas segur i amb mirada ferma a représ amb el cor ja alegre i consolat el retorn envers la humana societat.

ANTÓN SALAS UTESA.

Necessitat d'adobar les terres

En un anterior article al tractar dels adobs feia veurer l'importancia de la materia orgànica com a base de la fertilitat de la terra, més are al tornarmen a ocupar no es pas de fer ho de cap d'ells com a especialitat, sinó més aviat de considerar el seu conjunt de factor necessari per a assolir el fi lucratiu dels conreus.

La terra conté en proporcions variables els elements indispensables per a l'alimentació de les plantes i es baix ta variació dels indicats elements nutritius que es fonamenta el més o menys vigor i desenrotllo que adquireixen elles.

Si partim d'aquest principi, en dedum una comparansa sobre l'aplicació convenient dels adobs, trobarem que únicament en les explotacions agrícoles en les quals s'hi empleien amb la deguda cantitat son les que donen beneficis i les que apenes s'afemen no més hi ha que pèrdues, ja que el resultat de la migrada vegetació no arriba a pagar els gastos de conreu.

Si això que exposo com a caràcter general passo a puntualisar-ho d'una manera més yehe-

ment amb els arbres fruiters, aixís mateix s'hi remarcarà la necessitat d'adobarlos per a obtenir una recolecció segura i abundant. En quan això hi ha l'errònia costum a qui a Catalunya amb els fruiterars de secà i es de plantarlos massa espesos, donantlos-hi poques treballades i la falta gairebé absoluta de fems o altres substancies alimentícies. En tal cas succeeix que el rendiment es migrat, donada la miseria amb que vegeten, presentant-se a més l'inconvenient que les varietats més fertils fructifiquin un cop cada dos anys, plasso que necessiten per a referso de l'esforç qu'havien hagut de fer per a portar a cap el fruit de 'ls anys abans.

Tot lo dit i especialment lo que fa referencia amb aquest segon extrem, se pot sintetisar amb aquestes paraules. Que la fructificació, majorment si es abundant, representa un gasto d'energia vital en grau màxim, que de no esser correspost amb materies fertilitzants perjudica la cullita present, anula la futura i fins pot comprometre la vida del arbre.

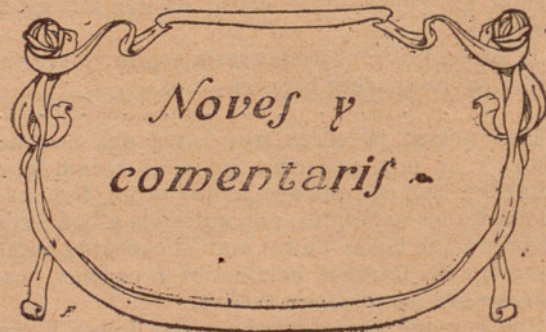
ANTOLI MASSALLERAS CASELLAS.

Oh la llei!

Jo tinc un amic poeta,
que 's guanya el pa amb prous treballs
tot fent redolins molt caios
a un diari de ciutat
que va veni amb l'intent únic
de passar al meu costat
uns quants dies de vacances
pagantse ell (molt natural!)
les monjetes i arengades,
que es el plat, *nostre*, especial
perque s'adiu molt be en *nostres*
butxaques... poc ideals!
Mon amic té un dolç caràcter
que el con mou qualsevol pas,
i plora fins per les cebes
i l'enterneixen els planys.
I fins els últims cinc céntims
daria al primer bergant
sols per la raó senzilla
de la tristor del captar.
Jo no sé si li ensumaren
o li van endevinar
pro aixís que d'una *tercera*
el meu amic va saltar
una pila de captaires,
gitanos i emborratxats...
van ana a contar ses llàstimes
an aquell cor tot bondat.
Mentres els carrers i les places
an ell li anava mostrant
tot sovint la seva bossa
li veia, jo, desinflar.
I a l'església i an els cines
les cases consistorials
a establiments i a altres cases
que son les més importants,
un captaire, un vell, un jove
que ha quedat sense treball...

i altres miseries humanes
d'aquesta classe social,
el plomaren amb tal manya
que el pobre amic va quedar
tan escurat de butxaques,
que daba basqueix mirar,
I parlantme amb franquesa
em digué: «Noi, jo me 'n vaig
sento no poder quedarme
com t'habia dit avants
doncs portava els calés justos
per a pagarla i marxar.»
I jo que tampoc l'habillo
el vaig deixar escapar
dolentme de perdre els quartos
que jo ja 'm creie cobrats
fent-li afluir, de dispesa,
els dies aquells... ¡Fracàs!
I quan a l'estació anavem
llegint un retol, que hi ha,
i diu que el senyor Alcalde
als captaires tanca el pas
va dirme amb mala mirada:
—Noi, el que es d'aquí en avant
sols aniré allà on l'alcalde
obligui a tots a captar.

LIBORI.

Avís

Ferms amants de les lletres catalanes, oferim les columnes de FESTA a tots els que tenint aficions literàries i mèrits suficients no poden publicar els seus treballs per falta de lloc on fer-ho.

No cal dir que 'ls treballs seràn examinats escrupulosament per a que no desdiguin dels que publiquem habitualment.

Proximament es celebrarà a Barcelona el *Primer Congrès Nacional de la Premsa no diària*, que degut a les notables firmes que 'n el mateix hi deserotllaràn interessants temes no duptem que serà un èxit complet.

Tenim la seguretat que d'aquest Congrès, la

FESTA

prempsa no diària d' Espanya pot esperar-ne fruits profitosos per a la classe.

Preguem als nostres corresponsals que encare tinguin que liquidar, procurin posarse al corrent per tot aquest mes.

Molt arrodonides resultaren les dugues funcions que organitzà el «Círcol Tradicionalista d' aquesta Vila, els dies 15 i 16 del present. La primera anà a càrrec dels aficionats de la casa que 's guanyaren justes ovacions amb l' interpretació de les obres *Victima del deber*, *¡Ja hi soc!* i *A cal Julje*. Inmillorable la senyoreta Pardo i molt bé la nena Concepció Armengol recitant poesies. Amb la segona se presentà davant del escullit públic d' aquest «Círcol» l' elenc artístic del «Centre Obrer Tradicionalista del districte II» (Barcelona), amb el drama *Juventut Marcida* i la sarsuela *El sant del amo*. El tenor senyor Pérez cantà una inspirada cançó. Molt bé tots plegats.

Amb motiu de visitar al nostre amic en Manel Fàbrega, estigué entre nosaltres l' eminent actor català l' Enric Borràs.

Ha visitat nostra Redacció el primer número de *Esclat Català* que veu la llum en nostre vila. Li desitjem llarga vida.

Tenim en cartera varies poesies inédites del malaguanyat pintor i poeta gloria de Catalunya en Miquel Carbonell Selva, que donarem a conèixer en números pròxims.

Elxerí Collol remedi de les Débiles

La tarde del dia 9, es celebrà una funció en la «Joventut Catòlica» d' aquesta Vila, possant-se en escena el drama *El contramestre* i la comedia *Curridos* assolint una acurada interpretació. Els aficionats de la casa escoltarent llares aplaudiments de la nombrosa concurrència.

El dia 18 del corrent tingué lloc al teatre Romea de Barcelona, la reunió per a la constitució de l' entitat «Foment del Teatre Català» essent aprovats els estatuts presentats i la Junta Directiva composta dels senyors: Joan Bas i Solé, Antoni Caballer i Aviñó, Pere Creus i Oliva, Francesc Curet i Payrot, Joan Feliu i Codina, Rafel Folch i Capdevila, Conrat Roure i Bofill, Joan Sanxo i Farrerons, Josep Surribas i Riera, Josep Ferràn Torras i Carmen, Bamón Vilaró i Guillemit; fou el legida per aclamació.

Foren presentades a la consideració de la junta varies proposicions una d' elles encaminada a crear una societat per accions de 25 pessetes cada una per a constituir una empresa de Teatre Català, tenint els accionistes dret a vinticinco tickets que donarien dret a altres tantes localitats i altres ventatjes, quin projecte no reproduim per la seva molta extensió. Un dels altres presentats fou que 's demanés a l' Ajuntament de Barcelona que

posés en pràctica l' acort que té prés d' aixecar una estatua en el Parc a n' el malaguanyat actor en Iscle Soler, una altre a crear una secció infantil, etc., proposicions que foren totes preses en consideració per la Junta.

Al crit de ¡Visca el teatre català! s' aixeca la sessió.

Esperem fruits abundosos de la nova entitat de la que FESTA s' honra de formar-ne part.

La festa major de Sant Feliu que va tenir lloc a la primera quinzena d' aquest mes, va esser de les més brillants celebrades en dita vila, regnant arreu la més franca alegria. Entre els diversos actes que van tenir lloc cal fer menció especial dels Jocs Florals que van resultar un éxit baix tots els conceptes.

L' Alcalde de Sant Feliu ha comunicat als industrials que valent-se de les actuals circumstancies apuigin els queviures, amb tancarlos-hi els establiments. Aquesta mida ha sigut molt aplaudida.

En atenció a les circumstancies especials que estem atravesant i que tan perjudiquen a la nostra comarca, la Comissió organitzadora de la Festa patriòtica que devia tenir lloc el dia 13 de Setembre ha acordat, amb molt bon acort, suspendre el susdit acte a pesar de tenir molt adelantats els treballs.

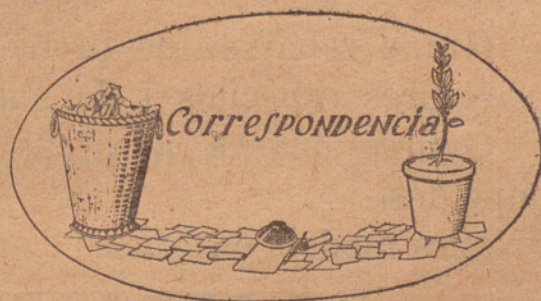
El dia 24 del corrent s' inaugurarà en nostra vila el teléfon públic, quina millora tant temps desitjada, ha de portar a Molins de Rei molts beneficis.

Felicitem a l' Ajuntament per les actives gestions que per aconseguir-ho ha portat a cap fent-se acreedor a l' agraiment dels convilatans.

En el moment d' entrar en màquina aquest número ha arribat la trista nova de la mort de S. S. el Papa Pius X.

Que Deu l' haigí rebut en sa santa Gloria!

Essent varis els senyors suscriptors que colleccionen el nostre periòdle i que desitgen obtenir el número 2 que està agotat, advertim als senyors que el tinguen i s' en vulguen despendrer, que fassin ofertes a l' administració mencionant el preu a que 'l vendrien.

Frederic Badia Soler. Anirà.—Antoni Armàn. En la darrera correspondencia li volia dir *prosa curta* en comptes de

cosa curta com va sortir per erro de caixa.—*Lluís Quintana Balart*. Vosté ho farà bé, m'és sembla que ignora 'quelcunes regles de la poesia com per exemple; que quan els versos acaben amb sílaba aguda es considera que 'n tenen una més que 'ls que no ho son. Corretgeixis.—*M. Riera*. Està bé.—*I. Salom*. Anirà.—*E. Molas*. N' inverteixem un; l' altre «Impromptus» es molt poqueta cosa.—*Joan Serrat*. ¿Que s' ha pensat que 's vosté, fer versos, que 's creu que es igual que fer maóns?—*Joan Roca*. El que 'ns envia està r'l de ripis. Corretgeixis.—*Andrea Sisat*. Trenqui la ploma, creguim. Es un bon concell.—*J. Marial*. Té d' estudiar una miqueta més, l' idea ja es bo na empró està mal versificat.—*Pere Anrich*. Anirà una miqueta retocat. Conforme.—*Agna Señe d' Aymà*. Els publicarem, mercés.—*Ramón Sastre J.* En publicarem tres. Adverteixi que per a l' impremta s' escriu en una sola cara del paper.—*Esteve Farré*. Vosté té condicions; empró en la poesia que envia hi ha versos en set i vuit sílables i d' altres de onze i catorse i aixó es una falta massa greu: corretgeixis d' aquests defectes i el podrem complaure un altre dia.—*Juli T. Coma*. Aquesta vegada no ha estat tan afortunat a l' un li manca interès i l' altre està mal desenvolupat; estudiï el català sobre t, si no resulta molt pesat corretgir paraula per paraula.—*Lluís G. Sabatés*. Rebut el seu envió de la suscripció. Queda en cartera l' original.

ANUNCI OFICIAL

MINISTERIO DE FOMENTO

DIRECCIÓN GENERAL DE OBRAS PÚBLICAS

Carreteras, conservación y reparación

Establecido en el artículo adicional de la ley de 19 del corriente, sobre reparación de carrete-

ras radiales y periféricas, y las de reparación urgente, el principio nuevo en nuestra legislación, de que se consideren como tales a los efectos de su inmediata reparación, todos aquellos kilómetros de cualquier otra, cuya conservación corra a cargo del Estado y para los cuales alguna Corporación, Sociedad, Empresa industrial o agrícola o un particular, se comprometa a contribuir con el 50 por 100 del importe de la reparación, que depositará antes de anunciarse la subasta en la Jefatura de Obras Públicas;

Esta Dirección General ha dispuesto interesar de V. S. haga pública en el *Boletín Oficial* esta disposición, a fin de que cuantos quieran hacer uso de tal derecho, acudan en instancia al Ministerio de Fomento, que deberá tener ingreso en su Registro general antes del 29 de Agosto próximo, a fin de que se pueda tener presente su propuesta al redactar la relación a que se refiere el final del párrafo segundo del artículo 1.º de la referida ley, y teniendo en cuenta lo interesante del asunto, este Centro directivo espera del reconocido celo de V. S. procurará lograr que por la Prensa de esa provincia y por cuantos medios estime oportunos, se llame la atención del público en general sobre tan interesante servicio.

Dios guarde a V. S. muchos años.—Madrid 31 de Julio de 1914.—El Director general, *Abilio Calderon*.

Imp., Alfons I d' Aragó, 39 —MOLINS DE REI

EL CENTRO

Novetats per a senyora.

Llaneria, Sederia, Llenceria i

Confeccions.

MELCHOR, GULÍ i TARRES

Ronda de Sant Pere 5 (entre Plassa de Catalunya i Plassa Urquinaona)

TELEFÓN 3678

Grans rebaixes de preus per fi de temporada.

Genres especials i de gust per a camp i festes majors.

Genres blancs a preus de fàbrica en totes classes i amplades.

Rics models en bruses i refajos a preus sumament reduïts.

PREU FIXO